

11.09.2017

Asia/31

§ 820

V 27.9.2017, Valtuutettu Mari Rantasen aloite peruskoululaisten ensi- siapuopetuksesta

HEL 2017-001309 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Mari ym. valtuustoaloite kvsto 1.2.2017 asia 49

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Rantanen ja 30 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuuden maksuttomaan ensi-
siapuopetukseen esimerkiksi kaikille 6. tai 7. luokkalaisille.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa opetuslautakunnan ja pelastuslautakunnan lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan itsestä huolehtiminen ja arjen taidot ovat olennainen osa laaja-alaista osaamista. Oppilaita kannustetaan huolehtimaan itsestä ja toisista sekä harjoittelemaan oman elämän ja arjen kannalta tärkeitä taitoja. Heitä ohjataan ennakoimaan

11.09.2017

vaaratilanteita ja toimimaan niissä tarkoituksenmukaisesti. Huomiota kiinnitetään turva- ja suojavälineiden käyttöön sekä omien tietojen ja taitojen kehittämiseen. Myös erilaisissa vaaratilanteissa tarvittavan toiminnan ja avun hakemisen taitoja harjoitellaan.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan kaikilla vuosiluokilla opetetaan terveystietoa, ensimmäiset kuusi vuosiluokkaa osana ympäristöoppia. Ympäristöopin keskeisenä sisältöalueena vuosiluokilla 3–6 harjoitellaan turvallisuuden edistämistä ja turvataitoja esimerkiksi seuraavilla osa-alueilla: liikenne-, palo-, sähköturvallisuus, tapaturmat, myrkytykset sekä toiminta ensiapu- ja vaaratilanteissa. Vuosiluokilla 7–9 terveystiedon keskeisenä sisältöalueena käsitellään turvallisuustaitoja ja -valmiuksia, ensiaputaitoja, itsehoitoa sekä tuen ja avun hakemista. Liikunnan opetukseen vuosiluokilla 3–9 kuuluu lisäksi vesipelastustaitojen opetus, jotta oppilas osaa sekä pelastautua että pelastaa vedestä.

Suomen punainen risti on käynnistänyt LähiTapiolan kanssa Sankarikoulutus-kokonaisuuden, joka koostuu verkko-opinnoista ja yhdestä lähiopetuskäynnistä. Tämä on alakoululaisille suunnattu koulutus, jonka sisältönä on avun hälyttäminen, paineluevitys ja tajuttoman ensiapu. Koulutus on maksuton. Koulu saa osallistuessaan elvytyspaketin, joka sisältää myös elvytysmaton <http://sankarikoulutus.fi/>. SPR:n sivuilla on opettajille suunnattua valmista materiaalia, jonka avulla valtuustoaloitteen ja opetussuunnitelman tavoitteiden mukaista ensiapukoulutusta voidaan hyvin antaa. Koulut voivat myös olla yhteydessä SPR:n paikallisosastoihin, jotka voivat tulla koululle vetämään esimerkiksi esiapuun liittyvää rastirataa ilmaiseksi.

Opetuslautakunta kannattaa lausunnossaan koulujen yhteistyötä SPR:n kanssa. Kouluja tullaan tiedottamaan yhteistyömahdollisuudesta ja kannustamaan yhteistyöhön SPR:n kanssa. Yhteistyötä maksuttoman ensiapukoulutuksen järjestämisestä myös muiden toimijoiden kanssa selvitetään. Ensiapuopetus on tärkeä taito, jonka opetuksen tehostamiseen on syytä käyttää kaikkia mahdollisia keinoja.

Pelastuslaitos on vuodesta 2003 toteuttanut turvallisuuskumppanuutta yhdessä opetustoimen kanssa tavoitteena sitouttaa ja kouluttaa opettajat opettamaan turvallisuustietoutta. Osana muuta turvallisuusviestintäänsä pelastuslaitos voi tuottaa opetustoimen käyttöön hätäensiaputaitojen koulutusmateriaalia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Mari ym. valtuustoaloite kvsto 1.2.2017 asia 49

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 28.03.2017 § 44

HEL 2017-001309 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetuslautakunta pitää ensiapuopetusta tärkeänä taitona, jonka opetuksen tehostamiseen on syytä käyttää kaikkia mahdollisia keinoja.

Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan itsestä huolehtiminen ja arjen taidot ovat olennainen osa laaja-alaista osaamista. Oppilaita kannustetaan huolehtimaan itsestä ja toisista sekä harjoittelemaan oman elämän ja arjen kannalta tärkeitä taitoja. Heitä ohjataan ennakoimaan vaaratilanteita ja toimimaan niissä tarkoituksenmukaisesti. Huomiota kiinnitetään turva- ja suojavälineiden käyttöön sekä omien tietojen ja taitojen kehittämiseen. Myös erilaisissa vaaratilanteissa tarvittavan toiminnan ja avun hakemisen taitoja harjoitellaan.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan kaikilla vuosiluokilla opetetaan terveystietoa, ensimmäiset kuusi vuosiluokkaa osana ympäristöoppia. Ympäristöopin keskeisenä sisältöalueena vuosiluokilla 3–6 harjoitellaan turvallisuuden edistämistä ja turvataitoja esimerkiksi seuraavilla osa-alueilla: liikenne-, palo-, sähköturvallisuus, tapaturmat, myrkytykset sekä toiminta ensiapu- ja vaaratilanteissa. Vuosiluokilla 7–9 terveystiedon keskeisenä sisältöalueena käsitellään turvallisuustaitoja ja -valmiuksia, ensiaputaitoja, itsehoitoa sekä tuen ja avun hakemista. Liikunnan opetukseen vuosiluokilla 3–9 kuuluu lisäksi vesipelastustaitojen opetus, jotta oppilas osaa sekä pelastautua että pelastaa vedestä.

Suomen punainen risti on käynnistänyt LähiTapiolan kanssa Sankari-koulutus-kokonaisuuden, joka koostuu verkko-opinnoista ja yhdestä lähiopetuskäynnistä. Tämä on alakoululaisille suunnattu koulutus, jonka

11.09.2017

sisältönä on avun hälyttäminen, paineluevlytys ja tajuttoman ensiapu. Koulutus on maksuton. Koulu saa osallistuessaan elvytyspaketin, joka sisältää myös elvytysmaton <http://sankarikoulutus.fi/>. SPR:n sivuilla on opettajille suunnattua valmista materiaalia, jonka avulla valtuustoaloitteen ja opetussuunnitelman tavoitteiden mukaista ensiapukoulutusta voidaan hyvin antaa. Koulut voivat myös olla yhteydessä SPR:n paikallisosastoihin, jotka voivat tulla koululle vetämään esimerkiksi esiapuun liittyvää rastirataa ilmaiseksi.

Opetuslautakunta kannattaa koulujen yhteistyötä SPR:n kanssa. Koulu ja tullaan tiedottamaan yhteistyömahdollisuudesta ja kannustamaan yhteistyöhön SPR:n kanssa. Yhteistyötä maksuttoman ensiapukoulutuksen järjestämisestä myös muiden toimijoiden kanssa selvitetään.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Taina Tervonen, vs. opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
[taina.tervonen\(a\)hel.fi](mailto:taina.tervonen(a)hel.fi)

Pelastuslautakunta 21.03.2017 § 34

HEL 2017-001309 T 00 00 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Rantanen Mari ym. valtuustoaloitteesta peruskoululaisten ensiapuopetuksesta:

Esitys hätäensiaputaitojen opettamisen ottamisesta osaksi peruskoulujen opetusohjelmaa on kannatettava.

Pelastuslaitos toteuttaa kiireellistä ensihoitopalvelua Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin kanssa tehtyyn palvelusopimukseen pohjautuen. Tämän sopimuksen piiriin ei kuulu hätäensiaputaitojen opettaminen peruskoululaisille tai muille kohderyhmille. Aloitteen toteuttamiskelpoisuutta on siten pelastuslaitoksen näkökulmasta arvioitava osana pelastustoimen palvelutuotantoa.

Turvallisuusviestintä ja turvallisuuskoulutus on osa pelastustoimen perustoimintaa. Pelastuslaitos on vuodesta 2003 toteuttanut turvallisuuskumppanuutta yhdessä Helsingin kaupungin opetustoimen kanssa tavoitteena sitouttaa ja kouluttaa opettajat opettamaan turvallisuustietoutta oppilailleen osana muuta opetusohjelmaa. Nykyisellään pelastustoimen resurssit eivät mahdollista käytännön turvallisuusoppituntien, eikä siten myöskään hätäensiaputuntien, järjestämistä kouluissa.

11.09.2017

Osana muuta turvallisuusviestintäänsä pelastuslaitos voi tuottaa opetustoimen käyttöön hätäensiaputaitojen koulutusmateriaalia. Pelastuslaitos voi avata opetusviraston intraan nettiportaalin, johon tuotetaan opettajien käyttöön hätäensiavun opettajanopas suomeksi ja ruotsiksi, esitysmateriaalit sekä hätäensiapuopetusta tukevaa videomateriaalia. Pelastuslaitos voi toteuttaa nämä toimenpiteet osana opetustoimen kumppanuusohjelmaa ja opetusviraston tehtävänä on viedä tämän osaksi koulujen opetusta.

Pelastuslautakunta ehdottaa, että Helsingin kaupungin opetustoimi, terveystoimi ja HUS aloittavat keskustelut siitä, millä tavoin hätäensiaputaitojen opettaminen voitaisiin tuoda osaksi peruskoulujen opetusohjelmaa. Valmistelussa on huomioitava maakuntauudistuksen vaikutukset terveystoimen ja pelastustoimen järjestelyihin sekä selvitettävä, onko hätäensiaputaitojen kouluttaminen tehokkaimmin tuotettavissa viranomaistyönä vai esimerkiksi kolmannen sektorin, kuten SPR:n toteuttamana.

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Jorma Lilja

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi